

Na zajęciach z języka polskiego w środowisku ukraińskim są stosowane różne rodzaje kompetencji, m.n. językoznawcze, literaturoznawcze, translatoryczne, komunikacyjne, kulturologiczne i inne. W systemie tego zespołu wiedzy przekład zajmuje jedno z najważniejszych miejsc. Jest on stosowany od pierwszych chwil uczenia się języka zarówno wśród młodzieży i dzieci, jak też wśród osób dorosłych. Moment przekodowania w warunkach dwujęzyczności odgrywa pierwszorzędą rolę poznawczą.

To zjawisko ma dwa oblicza. Z jednej strony jest zaletą w łatwości zapoznania się z regułami gramatycznymi, podobieństwami fleksyjnymi lub semantycznymi, z drugiej strony, to przekonanie jest bardzo mylące i przeszkadza w podejmowaniu trudu zagłębienia po raz kolejny do słownika polsko-ukraińskiego.

Na zajęciu poznając nowy temat ukraińska młodzież robi próbę przetłumaczenia każdego wyrazu polskiego, co pomaga w wybudowaniu asocjacji na poziomie dźwięków, znaczeń, struktury słownej. Zaskoczeniem często staje się ten fakt, że dużo polskich słów mają inny rodzaj gramatyczny, a niejednokrotnie absolutnie inne znaczenie. Takie trudności wywołują, na przykład, wyrazy afisz, system, muzeum, klasa itp. Szczególną uwagę w trakcie nauczania należy zwrócić na używanie partykuły się, która nie zawsze jest odpowiednia w języku polskim i odwrotnie: повертатися – повертатися, śpieszyć się – поспішати. Takie odkrycia translatoryczne pomagają uczniowi uświadomić, że języki polski i ukraiński mają ze sobą nie tylko dużo cech wspólnych, ale też odmiennych.

W rozumieniu tekstu przekład odgrywa rolę kluczową, ponieważ poprzez przekodowanie znaczeń uczeń poznaje nową przestrzeń językową, kulturową, obyczajową. Ważne jest zauważenie różnic stylistycznych w wybudowaniu konstrukcji obcojęzycznych, które często są bardzo odmiennie. Stąd wynika założenie, że najwięcej trudności translatorycznych powstaje właśnie w zakresie stylistyki.

Ogólnie rzecz biorąc można wywnioskować, że bez zajęć z języka polskiego nie da się wykształcić dobrych tłumaczy. Jednocześnie bez kompetencji translatorycznych język polski w środowisku ukraińskim byłby o wiele trudniejszy do poznania.